

Legyen képes aktuális eseményeket nagyobb összefüggésbe helyezve értelmezni, bemutatni.

B) TÉMAKÖRÖK

Téma	Követelmények
1. A célnyelvi ország(ok) földrajza	
1.1. A célnyelvi ország(ok) természetföldrajza	
1.1.1. Fekvés, tájegységek	A célnyelvi ország(ok) földrajzi fekvésének, legfontosabb tájegységeinek bemutatása térkép segítségével. Összevetés Magyarország fekvésével, tájegységeivel.
1.1.2. Éghajlat, élővilág	A célnyelvi ország(ok) éghajlatának, élővilágának rövid jellemzése. Az élővilág néhány hazánkétól eltérő sajátossága.
1.2. Geopolitikai helyzet	
1.2.1. Geopolitikai következmények	A közigazgatási régiók (autonómiák, tartományok, államok) azonosítása térkép segítségével. A népesség eloszlásának területi sajátosságai, ennek természeti, társadalmi, gazdasági okai és következményei.
1.2.2. Nemzetiségek, ki- és bevándorlók	A bevándorlók szerepe az egyes célnyelvi ország(ok) népességének alakulásában, valamint a bevándorlás és a bevándorlás korlátozásának okai.
1.3. Turisztikai nevezetességek	A célnyelvi ország(ok) egy/néhány, idegenforgalom szempontjából fontos régiója, városa.
2. A célnyelvi ország(ok) gazdasága	
2.1. A gazdaság főbb jellemzői	A célnyelvi ország(ok) gazdasági helyzete, főbb gazdasági ágazatai; a világ illetve az EU társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepe, Magyarországgal fenntartott kapcsolatai. Néhány híres márka, termék, Magyarországon jelen lévő nagyvállalat ismerete.
2.2. Pénzügyi ismeretek	A célnyelvi ország(ok) pénzügyei, fizetőeszköze, pénzhasználati szokások.
2.3. Közlekedés	A közlekedés fő ágazatai; a főbb szárazföldi, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak, az egyes közlekedési ágak főbb sajátosságainak ismerete.

2.4. Idegenforgalom	Az idegenforgalom főbb ismérvei a célnyelvi ország(ok)ban; jelentősége az ország(ok) gazdasági életében. Magyarország és a célnyelvi ország(ok) turisztikai kapcsolatai.
2.5. Egyéni és társadalmi felelősségvállalás	A fenntartható gazdaság és a fogyasztási szokások, a fogyasztóvédelem kérdései, összehasonlítva az itthoni helyzettel. A környezettudatosság, minőségtudatosság és a fenntarthatóság a mindennapi életben.
2.6. Munkavállalás	A célnyelvi ország(ok)ban való munkavállalás lehetőségei, esetleges buktatói.
3. Politikai berendezkedés	
3.1. Közigazgatási régiók, államforma, politikai adatok, intézményrendszer	A célnyelvi ország(ok) politikai berendezkedése; hasonlóságok és különbségek a célnyelvi ország(ok) és Magyarország politikai rendszerében. Alapvető jogok és kötelezettségek; jelentős politikai pártok; a népszavazás szerepe.
3.2. Civil társadalom	A civil szervezetek, mozgalmak hagyománya, súlya, jelentősége; egybevetés a magyarországi helyzettel.
4. Társadalmi viszonyok	
4.1. Társadalmi berendezkedés	A célnyelvi ország(ok) társadalmi rétegeinek, csoportjainak aktuális helyzete, együttélési formái; az eltérő kultúrák közötti konfliktusok.
4.2. Problémák	A célnyelvi társadalmakat érintő globális problémák.
4.3. Oktatás	A célnyelvi ország(ok) hagyományos és jelenlegi oktatási rendszere, összehasonlítva a magyar oktatással. A tudás, a műveltség, a munka megbecsülése, helye az erkölcsi értékrendben. Magyar diákok továbbtanulási lehetőségei a célország(ok)ban.
4.4. A vallás és az egyházak szerepe	A lakosság felekezete szerinti összetétele; egyházi ünnepek, hagyományok; az egyház/ak szerepe a célnyelvi társadalmakban; a fiatalok és a vallás; tolerancia, nyitottság.
4.5. Köznyelv és dialektusok	Az irodalmi nyelv, a köznyelv és a dialektusok a célnyelvi ország(ok)ban.
5. Hagyományok, szokások, ünnepek, életmód	
5.1. Család	A célnyelvi ország(ok) családmmodelljei; aktuális problémák, összevetve a magyarországi helyzettel.
5.2. Családi ünnepek	Családi ünnepek és népi hagyományok, étkezési szokások, tipikus ételek a célnyelvi ország(ok)ban.

5.3 Nemzeti ünnepek	A célnyelvi ország(ok) nemzeti ünnepei, ezek történelmi háttere
5.4. Szabadidő eltöltése	Szórakozási, nyaralási és pihenési szokások. Vidéki és városi élet, a fejlődés tendenciái.
6. Környezetvédelem	
6.1. Éghajlatváltozás	A célnyelvi ország(ok)ra jellemző éghajlati változások okai és lehetséges következményei.
6.2. Környezeti problémák	A célnyelvi ország(ok)ra jellemző környezeti problémák, összevetve a magyarországi helyzettel.
6.3. Törekvések a környezeti károk enyhítésére	
6.3.1. Energiaforrások	A hagyományos és az alternatív/megújuló energiaforrások használata a célnyelvi ország(ok)ban és hazánkban.
6.3.2. Biogazdálkodás	A bioélelmiszerek és egyéb biotermékek fogyasztása a célnyelvi ország(ok)ban és itthon.
6.3.3. Természetvédelem, felelős tájgazdálkodás	Természetvédelem, nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek és „zöld mozgalmak” a célnyelvi ország(ok)ban és Magyarországon
7. Tömegkommunikáció, média	
	A sajtószabadság és helyzete a célország(ok)ban. A közszolgálati média nézettsége, elfogadottsága. A célnyelvi ország(ok) fontos sajtótermékei, rádiós és televíziós csatornái és internetes fórumai. Az egyéni tájékozódás lehetőségei és buktatói. Reklám.
8. Sport	
	A sport és az egészséges életmód szerepe a mindennapi életben a célnyelvi ország(ok)ban és hazánkban. A célnyelvi ország(ok) legnépszerűbb sportágai, kiemelkedő sportolói, olimpikei, sporteseményei. Iskolai és szabadidősport.
9. Tudományok	
	A célnyelvi ország(ok) kiemelkedő jelentőségű tudósai, feltalálói és találmányaik. Újdonságok a célnyelvi ország(ok) tudományos életében.
10. Történelmi ismeretek	

<p>Angol célnyelvi civilizáció</p>	<p>Nagy-Britannia történelmének kezdetei térben és időben. Anglia történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja. Az Amerikai Egyesült Államok történelmének 3-4 legfontosabb csomópontja. Anglia és az angol nyelvű országok történelmének kapcsolódási pontjai. <i>(Például: Kossuth Amerikában; magyar emigránsok, magyar tudósok angol nyelvterületen; az angol királyi család kötődése Magyarországhoz)</i></p>
<p>Francia célnyelvi civilizáció</p>	<p>Franciaország történelmének kezdetei térben és időben; találkozási pontok a magyar történelemmel. Franciaország történelmének legfontosabb korszakai. Jellemző társadalmi rétegek, életformák. A francia forradalmak jelentősége. Franciaország a két világháborúban. A 20. század utolsó két évtizedének átalakulásai, változásai. Az EU és a célország viszonya. A jelenkor politikai, társadalmi, kulturális kérdései.</p>
<p>Német célnyelvi civilizáció</p>	<p>A középkori német birodalom fénykora és hanyatlása (11-15. századig). Német városalapítások, városszövetségek. Nemesi, polgári és paraszti életformák. A svájci Eidgenossenschaft kialakulása és küzdelmei. A reformáció és az ellenreformáció kora. A reformáció főbb irányzatai (lutheránus, kálvinista) és elterjedése a német nyelvterületen. Luther Márton bibliafordításának jelentősége. A felvilágosult abszolútizmus jellemzői Ausztriában és Poroszországban. A német nemzetállam kialakulása. Az ipari forradalom és hatásai a német nyelvterületen. A nemzetiszocializmus. Az NSZK és az NDK létrejötte, a gazdasági, politikai és társadalmi fejlődés jellemzői. A német újraegyesítés főbb állomásai. Az egyesítést követő gazdasági és szociális nehézségek.</p>

	<p>A német nyelvű országok és Magyarország történelmi kapcsolatai, ennek 3-4 kiemelkedő jelentőségű eseménye, illetve 2-3 személyisége.</p>
Olasz célnyelvi civilizáció	<p>Itália és Olaszország történelmi fejlődésének főbb szakaszai, csomópontjai, és fontosabb eseményei.</p> <p>A társadalom és a gazdaság főbb jellemzői, a kultúra legjelentősebb irányzatai; a legfontosabb történelmi és kulturális személyiségek a signoriak korában, illetve a Risorgimento idején. Olaszország az I. világháborúban.</p>
Orosz célnyelvi civilizáció	<p>A Kijevi Rusz.</p> <p>Az első orosz fejedelmek (Oleg, Igor, Olga, Szvjatoszlav).</p> <p>A kereszténység felvétele, és ennek jelentősége, Bölcs Jaroszláv szerepe.</p> <p>Ismerje a Novgorodi Köztársaság történelmi szerepét.</p> <p>Tudja, hogy ki volt Alekszandr Nyevszkij.</p> <p>A Moszkvai Oroszország alapítása, a tatárok legyőzése.</p> <p>Hogyan lett Oroszország Moszkva központú egységes állam.</p> <p>Tudja, milyen szerepet játszott az orosz történelemben I. Péter, miért nevezik őt nagy reformátornak.</p> <p>A következő uralkodók egyikének bemutatása: II. Katalin, I. Pál, I. II. III. Sándor, II. Miklós, valamint az uralkodásuk alatt történt fontos történelmi események ismertetése.</p> <p>Az 1917. februári és októberi forradalmak lényege.</p> <p>A Szovjetunió lenini és sztálini korszakai.</p> <p>A Nagy Honvédő Háború.</p> <p>A II. világháború után átalakult világ.</p> <p>Gorbacsov szerepe a Szovjetunió történetében.</p> <p>Tudja, hogy mit jelent a „glasznosztj” és a „peresztrojka”.</p> <p>A Szovjetunió szétesése és a Jelcin-korszak.</p> <p>A FÁK.</p> <p>Az elnöki rendszer megszilárdulása.</p> <p>Ismerje és összegezze Oroszországban az utolsó évtizedben végbement változásokat.</p>
Spanyol célnyelvi civilizáció	<p>Hispánia a római birodalomban.</p> <p>A mór uralom a Pireneusi-félszigeten.</p>

	<p>Spanyolország történelmének kezdetei térben és időben; találkozási pontok a magyar történelemmel.</p> <p>Spanyolország történelmének legfontosabb korszakai.</p> <p>1492 jelentősége.</p> <p>A nagy földrajzi felfedezések és a gyarmatosítás kora.</p> <p>Az egységes Spanyolország kialakulása és megszilárdítása.</p> <p>Jellemző társadalmi rétegek, életformák.</p> <p>A spanyol polgárháború.</p> <p>Spanyolország a 20. században.</p> <p>A gyarmatbirodalom feloszlása, a volt gyarmatok történelmének alakulása.</p> <p>Az utolsó évtizedek változásai. Spanyolország helyzete az EU-ban.</p> <p>A jelenkor politikai, társadalmi, kulturális kérdései.</p>
<p>Szlovák célnyelvi civilizáció</p>	<p>A Nyitrai Fejedelemség, a Nagymorva Birodalom. Szent Cirill és Szent Metód tevékenysége, kulturális, politikai és vallási szerepük.</p> <p>Szlovákok a Magyar Királyságban.</p> <p>A szlovák értelmiség formálódása, a szlovák nemzeti öntudat megerősödése.</p> <p>A szlovákok az 1848-49-es forradalom és szabadságharc alatt.</p> <p>A Matica slovenská.</p> <p>A Csehszlovák Köztársaság/Csehszlovákia kikiáltása.</p> <p>A szlovákok a II. világháború alatt.</p> <p>A szlovák nemzeti felkelés.</p> <p>A szlovákok a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban.</p> <p>A Szlovák Köztársaság megalapítása.</p> <p>Kisebbségek Szlovákia területén.</p> <p>A jelenkor politikai és társadalmi kérdései.</p> <p>Nemzeti ünnepek Szlovákiában: a Szlovák Köztársaság alapítása (január 1.), Szent Cirill és Szent Metód ünnepe (július 5.), a szlovák nemzeti felkelés napja (augusztus 29.), a szlovák alkotmány ünnepe (szeptember 1.), a szabadságért és a demokráciáért vívott harc napja (november 17.).</p>
<p>11. Irodalmi ismeretek</p>	

Angol célnyelvi civilizáció	<p>Az angol irodalom történetének főbb korszakai, néhány kiemelkedő alkotója és alkotása.</p> <p>Egy kortárs irodalmi mű részletes ismerete.</p> <p>Egy-egy kiválasztott brit és amerikai író magyarra lefordított ismert művének és pályájának bemutatása.</p> <p>Példák az angol nyelvű és a magyar irodalom kapcsolódásaira.</p>
Francia célnyelvi civilizáció	<p>Minden irodalmi korszakból (középkor, reneszánsz, klasszicizmus, romantika, realizmus, modernizmus), továbbá a jelenkor irodalmából legalább 1-3 szerző ismerete, munkásságuk rövid jellemzése, mindegyiküktől legalább 1-3 mű említése. Minden műfajból (színdarab, novella, episztoła, regény) legalább 1-1 mű, versből legalább 3, különböző korszakokból származó mű olvasottságot is igazoló elemzése.</p>
Német célnyelvi civilizáció	<p>A németnyelvű országok és Magyarország irodalmi kapcsolatai.</p> <p>J. W. Goethe és F. Schiller egy-két fő művének bemutatása.</p> <p>A német romantika irodalmának néhány példája.</p> <p>B. Brecht epikus színházának jellemzői egy műve alapján.</p> <p>Két-három 20. századi vagy kortárs alkotó és mű részletes ismerete.</p>
Olasz célnyelvi civilizáció	<p>Az olasz irodalom történetének főbb korszakai.</p> <p>Dante, Petrarca, Boccaccio Goldoni jelentősége, főbb műveik.</p> <p>Egy szabadon választott szerző és műve(i) bemutatása a 20. század II. világháború előtti irodalmából (pl. Verga, Pirandello).</p> <p>Egy szabadon választott szerző és műve(i) bemutatása a II. világháború utáni olasz irodalomból (pl. Moravia, Buzzati, Carlo Levi, Primo Levi, Calvino).</p> <p>Az utóbbi évtizedek olasz elbeszélői - egy szabadon választott szerző és műve(i) bemutatása.</p> <p>Az olasz filmművészet főbb korszakai (pl. neorealizmus, a commedia all'italiana).</p>
Orosz célnyelvi civilizáció	<p>Orosz népköltészet.</p> <p>Ismerje, milyen műfajokból áll az orosz folklór gazdag világa (mesék, történeti énekek stb.).</p> <p>Tudja, hol és mikor keletkezett az orosz irodalom, milyen műfajok jellemzők rá.</p> <p>Tudjon megnevezni a 18. századi orosz irodalomra jellemző néhány stílusbeli</p>

	<p>sajátságot.</p> <p>Ismerje a 19. század első fele orosz irodalmának néhány képviselőjét, híres, romantikus költőit. (pl. Puskin, Lermontov).</p> <p>Legyen képes részletesen bemutatni valamelyiknek az életpályáját, műveit (pl. Puskin).</p> <p>Ismerje részletesebben a 19. század második fele orosz prózájának valamely képviselőjének (Tolsztoj, Dosztojevszkij, Csehov stb.) pályáját és műveit.</p> <p>Tudjon megnevezni a 19-20. század fordulójának orosz irodalmából néhány író (Ahmatova, Blok, Bunyin stb.).</p> <p>Tudja megnevezni a 20. század első fele orosz irodalmának legnagyobb képviselőit. Részletesebben is tudjon beszélni valamelyikről (pl. Gorkij, Jeszenyin, Bulgakov).</p> <p>Ismerje a 20. század második fele orosz irodalmának néhány világhírű költőjét, prózaíróját (pl. Szolzsenyicin).</p> <p>Ismerje a leghíresebb orosz bárdok nevét (Okudzava, Viszockij, Rozenbaum stb.).</p>
<p>Spanyol célnyelvi civilizáció</p>	<p>Középkori irodalom.</p> <p>A pikareszk regény.</p> <p>Cervantes: A Don Quijote elemzése.</p> <p>A barokk.</p> <p>A barokk színház.</p> <p>A nemzeti komédia.</p> <p>A felvilágosodás.</p> <p>A 18. századvégi dráma és Goya.</p> <p>Romantika</p> <p>Don Juan Tenorio.</p> <p>Egy mítosz születése.</p> <p>A modernizmus Gaudí és Rubén Darío.</p> <p>A 20. századi színház</p> <p>A nagy újítók: Valle Inclán és Lorca.</p> <p>20. századi regény.</p> <p>Egy szabadon választott szerző és mű bemutatása.</p> <p>A 20. századi költészet.</p>

	<p>Egy szabadon választott szerző és mű bemutatása. Latin-amerikai irodalom Egy szabadon választott szerző és mű bemutatása.</p>
Szlovák célnyelvi civilizáció	<p>A szlovák „nemzeti ébredés” irodalmának fő képviselői (Jozef Ignác Bajza, Anton Bernolák, Pavol Jozef Šafárik, Ján Kollár, Ján Hollý). A szlovák irodalmi nyelv kodifikálása. A szlovák romantika irodalma (Janko Kráľ, Andrej Sládkovič, Samo Chalupka, Ján Botto egy-egy művének bemutatása). A szlovák realizmus irodalma (Martin Kukučín, Božena Slančíková Timrava és Jozef Gregor Tajovský egy-egy művének bemutatása).</p> <p>A 20. század és napjaink irodalma Egy szabadon választott 20. századi, illetve kortárs szerző egy művének bemutatása</p>
12. Művészeti ismeretek	
Angol célnyelvi civilizáció	<p>Nagy-Britannia művelődéstörténetének legfontosabb korszakai és stílusai. Kiemelkedő alkotók és alkotások az angol és amerikai építészetben, képző- és iparművészetben. A zene- és táncművészet, színház- és filmművészet legjelesebb angol/amerikai képviselői, alkotásai. A londoni National Gallery és a British Museum kiállításainak átfogó bemutatása és néhány ismert alkotás részletesebb elemzése.</p>
Francia célnyelvi civilizáció	<p>Minden művészettörténeti korszakból, valamint a fontosabb modern stílusirányzatokból 1-3 mű vagy művész említése, rövid jellemzése. Legalább 2-3 francia zeneszerző és mindegyikük 1-2 művének megemlítése, zenei stílusuk, illetve műfajuk megjelölésével.</p>

	<p>A francia és francia nyelvű szonon 2-3 jelentős képviselője, dalaik, stílusuk, témáik rövid jellemzése.</p> <p>A képregény műfaj 2-3 jelentős francia vagy francia nyelvű példája, azok témái, alaphelyzete.</p> <p>A mozi kezdetei, a Lumière-fivérek munkássága.</p> <p>A Cannes-i filmfesztivál.</p>
Német célnyelvi civilizáció	<p>A zeneművészet legkiemelkedőbb német alakjainak ismerete, egy szabadott választottnak bemutatása.</p> <p>A képző-, ipar- és építőművészet legkiemelkedőbb német alakjainak ismerete, egy szabadott választottnak bemutatása.</p> <p>A német nyelvű országok leghíresebb múzeumai, műemlékei, legrangosabb kulturális eseményei, fesztiváljai.</p>
Olasz célnyelvi civilizáció	<p>Olaszország művészettörténetének fontosabb korszakai, kiemelkedő művészek és műalkotások.</p> <p>Nagy olasz múzeumok (pl. Vatikáni Múzeumok, Uffizi Képtár).</p> <p>Firenze és a reneszánsz</p> <p>Leonardo élete és művei.</p>
Orosz célnyelvi civilizáció	<p>Tudja jellemezni a kereszténységgel együtt Oroszországba bekerült bizánci templomépítészeti stílust és ikonfestészetet.</p> <p>Ismerje a világhírű orosz ikonfestőket. (Feofan Grek, Andrej Rubljov, Dioniszij).</p> <p>A világi művészetek (paloták, használati tárgyak, népművészet stb.) megjelenése a 16-17. században.</p> <p>A nyugat-európai művészet bevonulása Oroszországba I. Péter reformjai nyomán.</p>
Spanyol célnyelvi civilizáció	<p>Őskori művészet.</p> <p>Az északi és a levantei őskori festészet jellemzői.</p> <p>A római kultúra emlékei.</p> <p>Utak, vízvezetékek és egyéb emlékek.</p> <p>Segovia; Mérida.</p> <p>Mór művészet.</p> <p>Jellemvonások, alapanyagok és formák.</p> <p>Alhambra és Córdoba.</p>

	<p>Keresztény művészet. A romantika és a gótika összehasonlítása, templomtípusok spanyolországi példák alapján. A Santiago de Compostela-zarándokút. Spanyol festészet El Greco, Velázquez, Goya, Picasso, Dalí.</p>
Szlovák célnyelvi civilizáció	<p>A szlovák képzőművészet kiemelkedő alakjai (pl. Martin Benka, Mikuláš Galanda, Ľudovít Fulla). A szlovák zeneművészet kiemelkedő alakjai (pl. Mikuláš Schneider-Trnavský, Ján Cikker, Eugen Suchoň). Szlovákia leghíresebb múzeumai, műemlékei, legrangosabb kulturális eseményei, fesztiváljai.</p>

C) VIZSGALEÍRÁS

A vizsga részei

Középszint
Szóbeli vizsga
15 perc
50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint
	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	Középszintű célnyelvi, vagy magyar nyelvű földrajzi és történelmi atlasz, valamint egynyelvű nyomtatott nem enciklopédikus szótár

Közzé kell tenni: NINCS